

Vida Andrea

„A lábaik nyomán városok kelnek...”
Múzeumok Könyvtári Éjszakája a Vasváry-gyűjteményben, 2021¹

Az idei évben június 26-án rendezték meg országszerte a Múzeumok Éjszakája eseményeit, melyhez ezúttal is csatlakoztunk, mint 2007 óta minden évben. Különleges év különleges eseménye volt az idei: az ország közintézményei alig néhány hete nyitottak újra, a világméretű járvány következtében több hónapig tartó kényszerű bezárások után.

A különleges helyzetből adódóan ezúttal igen szűkös idő állt rendelkezésünkre a felkészüléshez, de örömmel vállaltuk. Az időjárás is kegyes volt hozzánk aznap: kellemes nyári estén várhattuk újra tárt kapukkal olvasóinkat, azon izgulva: vajon velünk együtt örülnek-e a rendezvénynek, vagy esetleg annyira belefásultak már a kényszerű otthonlétbe, hogy nem lesz kedvük kimozdulni? Vagy nem hozzánk jönnek, hisz a városban más intézmények is izgalmas eseményekkel várták a látogatókat? Megkönnyebbültünk: jöttek, hozzánk is.

A Múzeumok Éjszakája központi szervezői ezúttal nem határoztak meg egységes kötött témát, ebben szabad kezet adtak a résztvevő intézményeknek. Szegeden a Móra Ferenc Múzeum ezen az estén nyitotta meg nagyszabású Sissi-kiállítását, a Fekete házban Rotschild Klára-kiállítás nyílt meg, a Somogyi-könyvtár pedig úgy döntött: részben csatlakozik ehhez a tematikához. A művészeti gyűjteményünk Sissi és a divattörténet kapcsolatát dolgozta fel,

¹ A kiállítás fotóit készítette és válogatta: Vida Andrea.

nagy vonalakban pedig minden részlegünk a millennium körüli évtizedek, a Monarchia-beli „belle époque” hangulatát igyekezett megidézni.

A Vasváry-gyűjtemény ebben a szellemben az adott korszak nagy emigrációs hullámára építette a kiállítását és az ehhez kapcsolódó játékokat.

Öt témát jártunk körül: néhány kiemelten érdekes, értékes dokumentummal utaltunk a gyűjteményünkben is fontos helyet elfoglaló magyar utazókra – akiket már alaposabban megismerhettek a látogatóink a korábbi években rendezett kiállításokon –, röviden áttekintettük a nagyobb emigrációs hullámokat, külön asztalra kerültek a kivándorláshoz köthető közlekedési formák dokumentumai, különös tekintettel a hajózási társaságokra – itt mutathattuk be egyik legújabb kincsünket, egy korabeli képeslapot a Pannonia kivándorlóhajóról.

Vasváry Ödön személyére és gyűjteményére, munkásságára néhány jellegzetes tárgyat, a neki szentelt asztalra helyeztük el a vendégkönyvet is látogatóink számára.

A kiállítás további részét a magyarok alapította települések, általuk elnevezett közterületek relikviáiból állítottuk össze, Árpádhontól Tolnáig – különös tekintettel a Kossuth-kultusz amerikai emlékeire. Elsősorban a Vasváry-gyűjtemény egyedi dokumentumaira épült a kiállítás. Mindig örömmel tárjuk látogatóink elé a „fekete mappák” lapkivágatait, a témával kapcsolatos könyveket, érdekes aprónyomtatványokat – például különösen népszerű volt a Haraszthy Ágoston neve mellett bemutatott borlap a Buena Vista-birtokról, vagy a Kossuthról elnevezett települések megjelenítése térképeken.

Ehhez kapcsolódott, és népszerűnek bizonyult a kiállítást megtekintő családok számára egy térképes kirakós játék. Ezen kívül QR-kódokkal segítettünk azoknak, akik bővebb információra is kíváncsiak voltak. Természetesen személyes tárlatvezetést is tartottam érdeklődő látogatóinknak.

Itt ragadom meg az alkalmat, hogy ezúton is megköszönjem nagy elődöm, Kórácz Mária gyűjteménykezelő munkáját, és első ilyen jellegű feladatomban teljesítéséhez nyújtott

folyamatos segítségét. Egy korábban megjelent írásából idézem fel az eddigi évek hasonló jellegű rendezvényeit:

„Az eddig készült tárlatok címei: *Híres amerikai magyarok* (2007), *Amerikai magyarok krónikája* (2008), *Amerikai magyar múlt képekben* (2009), *Óhazából az Újvilágba – emlékek az amerikai magyarság múltjából* (2010), *„Lincoln magyar hősei” – negyvennyolcasok az amerikai polgárháborúban* (2011), *A Kossuth-dollártól a Lincoln-díjig – emlékek az Újvilágból* (2012), *Árpádhontól Új-Budáig – magyar városalapítók Amerikában* (2013)...”²

Ezt kiegészítem a későbbi, Múzeumok Könyvtári Éjszakájához kapcsolódó kiállítások adataival: *Amerikai magyar anziksz* (2014); *Amerikai magyar fotográfiák* (2015); *Magyarok Amerika postai bélyegein* (2016); *„Magyar-Amerika írásban és képen”* (2017); *Kossuth-zarándokút Amerikába, 1928* (2018); *Magyar utazók Amerikában* (2019). 2020-ban a koronavírus-járvány miatt a könyvtárban is elmaradtak a nagyközönségnek szánt rendezvények. A nyári eseményre a Vasváry-gyűjtemény is nagyrészt virtuális kiállításokkal készült. Számvald Gyuláról, Kossuth Lajosról a *Champion of Liberty* sorozatban megjelent bélyegről és Vasváry Ödön *Magyar Amerika* című kötetéről került ki három ajánló a honlapra.

Összességében elmondható, hogy az idei Múzeumok Könyvtári Éjszakája valóban különleges eseménynek bizonyult, látogatóinkkal együtt mindannyian átélhettük a szabadság, az újratálalkozás felszabadító örömét.

² [Kórácz Mária: Amerikai magyar anziksz – képeslapok a Vasváry-gyűjteményből. Vasváry Collection Newsletter, 2014/2. \(52\).](#) [Utolsó letöltés: 2021. 11. 30.]